

KESKKONNAMINISTEERIUM

Riigi jäätmekava 2022-2028

Sigrid Soomlais

Keskkonnaministeerium

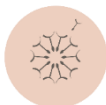
Keskkonnakorralduse osakonna juhataja

15.11.2022

Riigi jäätmekava 2022-2028

- 15.03.2021. a käskkirjaga nr. 131 algatas keskkonnaminister „Riigi Jäätmekava 2022 - 2028“ ja „Riigi Jäätmekava 2022 - 2028“ keskkonnamõju strateegilise hindamise.
- Hetkel on Riigi jäätmekava 2022-2028 (edaspidi riigi jäätmekava) koostamisel. Eelnõu jaoks vajalik materjal on koondatud, algab huvigruppide kaasamine. KSH programm on valminud ja aruanne koostamisel. Riigi jäätmekava 2022-2028 valmib 2023. aasta alguses.
- Jäätmekava saab olema ka osa uuest koostatavast tulemusvaldkonna „Keskkond“ arengukavast (keskkonnavaldkonna arengukava), mis seob katusdokumendina kõik keskkonna senised kitsamad alavaldkondade strateegilised arengudokumendid üheks tervikuks. Jäätmekava integreeritakse keskkonnavaldkonna arengukavaga (KEVAD) selle protsessi käigus.

Riigi jäätmekava 2022-2028

Veebruar 2021

*EV valitsus võttis 25.02.2021 vastu otsuse pikendada „Riigi Jäätmekava 2014–2020“ tagasiulatuvalt kuni uue kehtestamiseni

Märts 2021

*15.03.2021. a käskkirjaga nr. 131 algatas keskkonnaminister „Riigi Jäätmekava 2022 - 2028“ ja „Riigi Jäätmekava 2022 - 2028“ keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Veebruar 2022

*Valmis KSH programm

November 2022

*21.11 huvirühmade avakohtumine TEAMsis
**KSH aruande koostamine*

Detsember 2022 - Jaanuar 2023

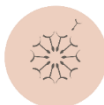
*Fookusgruppide töökohtumised (huvirühmad)
**KSH aruande koostamine*

Veebruar

*KSH aruande avalik arutelu

Märts/ Aprill 2023

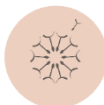
*KSH aruande nõuetele vastavaks tunnistamine
**Riigi jäätmekava 2022-2028 valmimine*
**Riigi jäätmekava ja selle KSH kehtestamine*

Üleilmsed trendid

- Rahvastiku arvu kasv
- Ületootmine ja tarbimine
- Suurenev jäätmeteke
- Ringmajanduse edendamine - teadlik tarbimine ja tootmine; aaskasutamine, ümbertöötlemine, korduskasutamine
 - EL-sisene jäätmesaadetiste liikumise kasv

Arvestades kohustuslikke sihttasemeid, jäätmetekke liigilist koostist ja EL roheline kokkuleppe suundumusi, pannakse riigi jäätmekavas 2022-2028 suuremat rõhku järgmistele jäätmeliikidele:
olmejäätmed, ehitus- ja lammutusjäätmed, ohtlikud jäätmed, pakendijäätmed, probleemtoodetest tekkinud jäätmed, biolagunevad jäätmed, põlevkivitööstuse jäätmed, plastijäätmed, tekstiilijäätmed.

Eesti jäätmesüsteem - tugevused

- Kõik omavalitsused on haaratud korraldatud jäätmeveosüsteemi.
- Jäätmekäitlustaristu.
- Toimiv pandipakendisüsteem.
- Toimiv ja tõhus tootjavastutuse süsteem.
- Keskkonnaotsuste infosüsteem (KOTKAS), mis lihtsustab keskkonnakaitselubade taotlemist ja menetlemist, loaga seotud seiret, aruandlust ning muude loaga seotud kohustuste täitmist, kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust.
- Loodud on toimivad registrid ja andmekogud (nt probleemtoodete register, pakendiregister, ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu).

Eesti jäätmesüsteem - nõrkused

- **Jäätmete kogumine** toimub liiga vähesel määral (eelkõige probleem biojätmete ja plastpakendijätmetega).
- Vähene jäätmete **ringlusse võtmine** ja ressursina väärimata jätmise.
- Jäätmevaldkonnas **ei tehta piisavalt teadustööd** ning tehtud teadustöö tulemused ei leia sageli edasist rakendust jäätmevaldkonna ettevõtluses. Teadlased ja ettevõtjad ei tee piisavalt **koostööd**, lisaks on jäätmevaldkonna ekspertide ja **spetsialistide puudus** nii avalikus kui ka erasektoris.
- Jäätmevaldkonna **taristu arendamine** toimub projektipõhiselt, puudub terviklik vaade.
- Puuduvad **reaalajas jäätmekäitluse andmed**, st andmete ajakohasus ei ole piisav

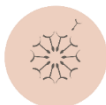
Riigi jäätmekava 2022-2028

1) kestlik ja teadlik tootmine ja tarbimine ning jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine - *tõhusamad tootmisprotsessid ning paremad keskkonnajuhtimissüsteemid, Ökodesain ja -innovatsioon, tarbijate teadlikkus ;*

2) ohutu materjaliringluse suurendamine – *ettevõtetevaheline koostöö, jäätmekäitluses ohtlike ainete tuvastamine ja käitlemine;*

3) jäätmekäitlusest tulenevate mõjudega arvestamine nii inim- kui ka looduskeskkonnale tervikuna – *regulatsioonid, järelevalve, seire.*

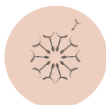
Eestis on kasutajasõbralik, tõhus ja toimiv ning usaldusväärsetele andmetele tuginev jäätmehierarhiast lähtuv jäätmehooldussüsteem

Riigi jäätmekava 2022-2028

uuringud 1

- Maailmapanga 2021. aastal valminud jäätmevaldkonna uuring
- Eesti ringmajanduse tulevikupotentsiaali ja vajalike meetmete uuring
- Üleriigilise segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise ja koguste uuringu
- Toidujäätmete tekke uuring
- Uute püsivate orgaaniliste saasteainete leidumine Eesti keskkonnas ning ettepanekud Stockholmi püsivate orgaaniliste saasteainete konventsiooni rakenduskava muutmiseks

Riigi jäätmekava 2022-2028 uuringud 2

- Eesti tarbimisjärgsed rõiva- ja tekstiilivood
- Eesti elanikkonna keskkonnateadlikkuse uuring
- Raskmetallide ja halogeenitud orgaaniliste ühendite leidumisest Eesti päritolu puidus, mille alusel saab pakkuda piirnorme halogeenitud orgaaniliste ühendite ja raskmetallide sisaldusele puidujäätmetes.
- Põlevkivituhkade uuring
- Reoveesette tootestamise uuring
- jt

Fookusgrupid

- Olmejätmed, biolagunevad jätmed, tekstiilijätmed
- Pakendijätmed ja plast
- Ohtlikud jätmed
- Probleemtooted
- Ehitus- ja lammutusjätmed ning põlevkivitööstuse jätmed

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

